

**ΔΥΟ ΕΡΕΥΝΕΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΦΗΒΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ (Μ.Ε.Υ.)
ΤΗΣ Β' ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**

**«ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ (INTERNET):
ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΙΣ ΜΕ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΥΣ ΧΡΗΣΤΕΣ»**

Από το καλοκαίρι του 2007 η ΜΕΥ έχει δεχθεί περισσότερους από 100 εφήβους με αίτημα την αντιμετώπιση της υπερβολικής χρήσης του διαδικτύου. Το φαινόμενο που έχει φέρει σε αμηχανία την επιστημονική κοινότητα παγκοσμίως αποκτά διαστάσεις και στην Ελλάδα.

Έρευνες της ΜΕΥ το 2007 έχουν δείξει ότι οι κύριοι λόγοι, που οδηγούν τον έφηβο στην εξάρτηση είναι τα ηλεκτρονικά παιχνίδια κυρίως και τα chat rooms. Από την άλλη, οι έφηβοι που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο ωφέλιμα (πληροφορίες, υπηρεσίες, εκπαίδευση κτλ.) δεν εθίζονται εύκολα.

ΝΕΑ ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ Μ.Ε.Υ. 2010

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟ ΔΕΙΓΜΑ (1007 έφηβοι 15-16 ετών)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- 2.4% των εφήβων 15-16 ετών παρουσιάζουν διαδικτυακή εξάρτηση (Young score>70) και 19.1% οριακή χρήση που δυνητικά στο μέλλον μπορεί να οδηγήσει σε συμπεριφορές εξάρτησης.
- Το ποσοστό των εφήβων με ΣΕ ήταν μεγαλύτερο στις επαρχιακές πόλεις σε σύγκριση με την Αττική (3.4% έναντι 1.3%).
- Δεν διαπιστώθηκε διαφοροποίηση που να σχετίζεται με το φύλο και τα δίκτυα κοινωνικής δικτύωσης αποτελούν πλέον τον πρώτο σε συχνότητα λόγο που οι εξαρτημένοι έφηβοι με χρησιμοποιούν το διαδίκτυο, ενώ ακολουθούν τα online παιχνίδια.
- Από το σύνολο των εφήβων 63.7% θα δημοσιοποιούσαν προσωπικά τους δεδομένα (100% των εφήβων με εξάρτηση), ενώ
- 18.5% θα συναντούσαν κάποιον διαδικτυακό φίλο στο φυσικό κόσμο (74% των εφήβων με εξάρτηση)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Υπάρχει τάση αύξησης των ποσοστών υπερβολικής χρήσης
2. Οι επαρχιακές πόλεις παρουσιάζουν μεγαλύτερο ποσοστό συμπεριφορών εθισμού στο διαδίκτυο και οριακής χρήσης σε σύγκριση με τον πληθυσμό της Αττικής
3. Αντίθετα με τα αποτελέσματα του 2007, όπου τα αγόρια είχαν προβάδισμα όσον αφορά τις συμπεριφορές εξάρτησης, τώρα υπάρχει εξίσωση των ποσοστών στα δύο φύλα.
4. Η πρώτη αιτία που μπορεί να οδηγήσει σε συμπεριφορά εθισμού είναι τα δίκτυα κοινωνικής δικτύωσης και ακολουθούν τα online παιχνίδια. Στα αποτελέσματα του 2007, η πρώτη αιτία ήταν τα online παιχνίδια.
5. Τα παιδιά με συμπεριφορές εξάρτησης παρουσιάζουν στατιστικά σημαντική διαφορά στη χαμηλή βαθμολογία σχολείου (βαθμός <12) σε σύγκριση με τον πληθυσμό που ασχολείται με το διαδίκτυο σε φυσιολογικά πλαίσια.
6. Επίσης, τα παιδιά με συμπεριφορές εξάρτησης επιδίδονται σε παιχνίδια τύχης και χρησιμοποιούν υλικό με σεξουαλικό περιεχόμενο σημαντικά συχνότερα από τον υπόλοιπο πληθυσμό.

7. Από το συνολικό πληθυσμό 72.6% «κατεβάζουν» τραγουδία χωρίς να θεωρούν ότι αυτό είναι κάτι παράνομο (δεν υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ των εφήβων με «εθισμό» και των εφήβων με φυσιολογική χρήση).
8. Από το σύνολο των εφήβων 63,7% θα δημοσιοποιούσαν προσωπικά τους δεδομένα (100% των εφήβων με «εξάρτηση»).
9. Από το σύνολο των εφήβων 18,5% θα συναντούσαν κάποιον διαδικτυακό φίλο στο φυσικό κόσμο (74% των εφήβων με «εξάρτηση»).
10. Σύμφωνα με την ψυχομετρία οι έφηβοι με συμπεριφορές εξάρτησης παρουσιάζουν τάσεις επιθετικότητας και παραβατικές συμπεριφορές, ενώ οι έφηβοι με την οριακή χρήση (στάδιο προ της «εξάρτησης», ωστόσο προβληματική χρήση) παρουσιάζουν τάσεις καταθλιπτικού συναισθήματος και άγχους.
11. Γενικά οι έφηβοι με προβληματική χρήση φαίνεται να αποκτούν μια κακώς εννοούμενη «άνεση» με το διαδίκτυο καταργώντας όρια και παρουσιάζοντας συμπεριφορές υψηλού κινδύνου.

ΕΡΕΥΝΑ 2007 ΣΕ ΔΕΙΓΜΑ ΕΦΗΒΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ 15 ΕΤΩΝ (Μ.Ο. : 14.85 έτη)

Αντιπροσωπευτικό δείγμα 897 εφήβων (430 αγόρια, 467 κορίτσια)

Πηγή : Μονάδα Εφηβικής Υγείας (Μ.Ε.Υ.), Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

53.4% χρησιμοποιούσαν το διαδίκτυο για χρονικό διάστημα >1 έτος

26% ανέφεραν καθημερινή χρήση και

8% χρήση >20 ώρες εβδομαδιαίως.

Τα αγόρια χρησιμοποιούσαν το διαδίκτυο σημαντικά περισσότερο από τα κορίτσια ($p < 0.05$).

Σύμφωνα με το ερωτηματολόγιο Young, 1% από τους εφήβους του δείγματος παρουσίαζαν υπερβολική χρήση διαδικτύου («εθισμός») και

12,8% παρουσίαζαν περιοδικά ή συχνά προβλήματα σχετικά με την κατάχρηση διαδικτύου (κατάσταση πριν το «εθισμό»)

Ο πιο συχνός λόγος χρήσης του διαδικτύου ήταν τα διάφορα παιχνίδια ($p < 0.05$)

4.2% του δείγματος είχαν δεχτεί απειλές μέσω διαδικτύου (cyber bullying victims).

Χρήση του διαδικτύου >10 ώρες εβδομαδιαίως έχει συσχετισθεί με μεγαλύτερη πιθανότητα υπερβολής και επακόλουθων προβλημάτων

Η ενασχόληση με το διαδίκτυο στο πλαίσιο του σχολείου αποδεικνύεται προστατευτικός παράγοντας έναντι της ανάπτυξης προβληματικής χρήσης

Υπήρξε θετική συσχέτιση της χρήσης διαδικτύου και της διάσπασης προσοχής-υπερκινητικότητας, σύμφωνα με την κατάταξη στο SDQ ($p < 0.01$).

Θετικές συσχετίσεις παρατηρήθηκαν και μεταξύ χρήσης διαδικτύου και παραβατικότητας ($p < 0.05$), καθώς και ανάπτυξης δυσλειτουργικών σχέσεων με τους συνομηλίκους ($p < 0.05$).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ :

Η χρήση διαδικτύου είναι δημοφιλής στους Έλληνες εφήβους, και ενδέχεται να οδηγήσει σε ψυχοκοινωνικά προβλήματα, όταν υπάρχει υπερβολή.